

BEHOUDEN & BEWAREN

nieuwsbrief

nummer 28– november 2020

STICHTING DORPSBEHOUD
HARDINXVELD-GIESSENDAM

HET BEHOUDEN WAARD

Herfst, het jaargetijde bij uitstek waarbij de ‘vergankelijkheid der dingen’ zich manifesteert in de natuur.

Op de natuur hebben wij geen invloed, op andere dingen iets meer. Tenminste, we kunnen ons er in ieder geval voor inzetten.

In deze nieuwsbrief vallen termen als ‘monumenten’, ‘herinnering’ en ‘historie’, maar ook woorden als ‘initiatieven’, ‘levend houden’ en ‘ontwikkelen’.

Wat inhoudt dat het één het ander niet uitsluit, of elkaar juist vindt. In de doelstellingen van Stichting Dorpsbehoud bijvoorbeeld.

Sommige vergankelijke dingen zijn zeker ‘het behouden waard!’

Liesbeth Leenman, redactie

Vergankelijke zaken....

KIJKEN IS WAT ANDERS DAN ZIEN

MONUMENTEN

Niet alleen historische plaatsen als Amsterdam, Zutphen, Maastricht -om er maar een paar te noemen- hebben een lijst met monumenten. Ook ons dorp heeft er één. Weliswaar niet met alleen maar rijksmonumenten, maar ook met een heel aardige hoeveelheid gemeentelijke monumenten.

Als je eens goed rondkijkt in ons dorp, kun je die zelf goed ontdekken.

En anders kun je er voor naar de website www.dorpsbehoudhg.nl van Stichting Dorpsbehoud, waar de lijst te vinden is. Compleet met foto's van de panden en een korte omschrijving.

Monumentale panden op De Buurt

Momenteel wordt in opdracht van de stichting door een plaatselijke architect en beeldend kunstenaar gewerkt aan een uitbreiding van de lijst. Zij trekken gewapend met fotocamera het dorp in om de straten te ‘scannen’ op historisch interessante panden. Waarom? Omdat alles van waarde kwetsbaar is. En willen wij ons dat met z’n allen realiseren, is het goed dat dit bezit op een verantwoorde manier opgetekend staat. Zeker als andere –geëigende- instanties dat laten liggen.

HERINNERINGSPLEKKEN

Een dorp wordt gevormd door haar inwoners. Zij vormen haar karakter, haar uiterlijk, haar geschiedenis. Stichting Dorpsbehoud Hardinxveld-Giessendam wil plekken creëren waarin dat gegeven tot uiting komt.

Speciale plekken van gewone inwoners waar herinneringen levend gehouden en gedeeld worden. Dat kan in de vorm van een mooi vormgegeven bord met een verhaal, een gedicht, een foto of iets dergelijks. Of bijvoorbeeld een bankje met inscriptie.

Hoe dan ook, plekken waar verhalen en (letterlijke) visies gedeeld kunnen worden met dorpsgenoten, terwijl die plekken het dorp tevens verfraaien.

Deze herinneringsplekken vormen een manier om inwoners samen te brengen. Letterlijk: fysiek samen komen op een mooie plek in het dorp.

Maar ook: (gedeelde) herinneringen, interessante kennisoverdracht, mooie gesprekken. Zaken die mensen samenbinden.

Daarom is de stichting op zoek naar mensen die zo’n speciale plek in ons dorp hebben en die de betekenis daarvan met anderen willen delen. Een plek die de blik van anderen wil verbreden en leiden. Waardoor anderen verrast worden of herinnerd worden aan...

Heeft u zo’n plek? Neem dan contact op via de email: dorpsbehoudhg@kpnmail.nl of telefoonnummer 0184-616875 (Liesbeth Leenman).

‘Den Hoek’, een herinneringsplek?

KUNST-EN CULTUURROUTE

In deze tijd van beperkende maatregelen rond de corona-crisis is het soms lastig zoeken naar geoorloofde manieren van recreatie.

Daarom brengen wij graag onze kunst-en cultuurroute 'Kijk eens rond' onder de aandacht. Oorspronkelijk bedoeld voor kinderen, maar zeker ook leuk voor volwassenen of gezinnen. De uitvoering bestaat uit een blad met routebeschrijving en omschrijving van de diverse bezienswaardigheden. Op het blad staan 4 routes: 1. Route centrum, 2. Route Boven-Hardinxveld, 3. Route Neder-Hardinxveld en 4. Route Giessendam-West. Verder is er een los vel met allerlei vragen en opdrachten bijgevoegd. Een leuke, interessante en educatieve manier om ons dorp te leren kennen. De route is verkrijgbaar via dorpsbehoud@kpnmail.nl.

Kijk mee rond!

MEEDOEN?

Hardinxveld-Giessendam, een dorp met een eigen karakter en bijzondere historie.

Een dorp waar het goed wonen, werken en recreëren is.

Twee gegevens waar de Stichting Dorpsbehoud zich, onder het motto 'Als je van je dorp houdt...' , in verdiept. Dat doet zij op verschillende manieren.

Meedenkend, signalerend, informierend, initiatieven ontwikkelend, registrerend, adviseerend. Zorgdragend voor al het moois wat Hardinxveld-Giessendam te bieden heeft.

(Onder andere) concreet:

- aandacht voor monumenten, zoals monumenten in kaart brengen en fotograferen.
- monumentenbordjes aanbrengen, advies bij monumentenzorg.
- het uitbrengen van digitale nieuwsbrieven met daarin wetenswaardigheden achtergronden en nieuws over het dorp.
- het ontwikkelen van wandel-, fiets-, kunst&cultuurroutes door het dorp.
- het organiseren van wandelingen o.l.v. een gids.
- het mede-organiseren van activiteiten zoals een Openlucht-schilderfestival en een winterwandeling.
- het realiseren van herinneringsplekken.
- het tot stand brengen van een maritiem monument.

Voor de versterking van ons team/bestuur zijn we dringend op zoek is naar mensen die enthousiast zijn om mee te doen.

Geïnteresseerd? Of wilt u meer weten? Zie onze website: www.dorpsbehoudhg.nl of neem contact op met voorzitter Dick de Jong, tel. 0184-615094 / 06-22845889.

Het openluchtschilderfestival in september 2019

MET NAME

DE HUIK (2)

Kwam in een eerdere nieuwsbrief appartementencomplex 'De Huik' aan bod en werd daar gerefereerd aan de huik op de vroegere zalmshouwen, dit keer wordt de herkomst van het woord huik uit de doeken gedaan.

Appartementencomplex 'De Huik' aan de Rivierdijk

Vanaf de veertiende eeuw liepen dames in Nederlanden geregeld rond in een zogeheten huik, een lange klokvormige en soms geplooid mouwloze mantel van wollen stof. Anders dan gewone mantels, werd deze huik op het hoofd gedragen. Wie een huik droeg die het gelaat vrijwel volledig bedekte, kwam soms in de problemen. Net als tegenwoordig gold er vroeger namelijk soms een verbod op gezichtsbedekkende kleding.

Een dame uit 1643, gehuld in een huik met hoed.

Vermoed wordt dat de capevormige mantel vanuit Noord-Afrika en Andalusië naar de Nederlanden is overgewaaid, mogelijk ten tijde van de Kruistochten. Meestal was hij voetlang en gemaakt van donkere lakense stof (geschoren wol). Eigenlijk was de huik een hoofddeksel, aangezien hij vast zat aan een hoedje met een houten knop. Daarmee kon men de huik 'naar de wind zetten'.

Veel dames hadden één of meerdere huiken in bezit. Soms werd een ronde hoed bovenop de huik gedragen.

De mantel was goed geschikt als het buiten koud en guur was. De drager kon zich immers vrijwel helemaal in de mantel verschuilen en was dan dus van top tot teen beschermd tegen de kou. Voor vrouwen in Nederlanden werd de huik vaak een symbool van degelijkheid. De mantel zelf was ook degelijk en ging vaak een leven lang mee. Helaas zijn er voor zover bekend echter geen huiken bewaard gebleven, hoewel er tienduizenden gemaakt moeten zijn. De huik was een soort 'gelegenheidsdracht'. Het kledingstuk werd onder meer gedragen als men naar de markt, de kerk of een begrafenis ging. Vooral vrouwen uit de burgerij zouden de huik gedragen hebben.

In de vijftiende en zestiende eeuw was het dragen van een huik soms niet toegestaan, vanwege lokale hoofddekselverboden. In 1564 gebeurde dit bijvoorbeeld in Amsterdam naar aanleiding van een inbraakgolf. De stadsbestuurders vonden het toen (begrijpelijk) een groot probleem dat inbrekers hun gezicht snel verborgen achter een capuchon,

mantel of huik zodra ze een waker aan hoorden komen. Dergelijke kledingstukken werden daarom verboden.

Tot de zeventiende eeuw droegen ook mannen geregeld een huik. Vrouwen bleven de mantel nog tot zeker halverwege de zeventiende eeuw op grote schaal gebruiken. Daarna raakte hij geleidelijk uit de mode.

Nog even terug naar 'De Huik' in Boven-Hardinxveld. Er zijn overeenkomsten met het kledingstuk. Zo beschermt hij tegen wind en kou en oogt ook degelijk. Zo, dat hij zeker een leven lang mee gaat.

ZO KAN HET OOK

Op de landelijke lijst van groene gemeenten scoort ons dorp helaas niet hoog.

Om niet te zeggen: bijzonder laag. Als twee na laagste van onder, op een lijst van honderden gemeenten. En het jammere is dat dat er niet beter op wordt, gezien het royaal kappen van bomen in ons dorp, zonder dat daar nieuwe bomen voor terug geplant worden. Daarom des te verheugender dat er mensen in ons dorp zijn die een positieve uitzondering maken op deze trend. Aan de rand van het dorp, aan de Spoorstraat nummer 44, hebben de bewoners hun oprijlaan opgeluisterd door de aanplant van jonge (knot)wilgen. Een boom die historisch gezien zich geheel thuis voelt in de landelijke context en bijdraagt aan een groenere omgeving.

Wat ons betreft een voorbeeldig gedrag!

Een foto van een mooi initiatief, waard om in te lijsten!

EEN OMMETJE

Een prachtig rondje (letterlijk) is een ommetje over de wallen van Gorinchem. Parkeren kan in één van de parkeergarages of –terreinen van de binnenstad. Je bent daar namelijk nooit ver uit de buurt van de wallen.

De route van de wandeling spreekt voor zich. Gewoon de paden over de wallen volgen. Een verrassende tocht van ongeveer een uur die je voert langs prachtige kunst, cultuur en natuur. Historische panden, sfeervolle havens, oude molens, monumentale bomen en schitterende vergezichten, om maar wat te noemen. Een ontdekkingstocht.

Zeker in deze tijd van het jaar met gekleurde bladeren aan te bevelen, maar ook straks in het voorjaar, als de wallen vol staan met fluitenkruid en kastanjebomen volop in bloei. Een sprookje!

Gorinchem: kunst, cultuur en historie vlakbij.

(BIJNA) VERGETEN WOORDEN

DE HUIK NAAR DE WIND HANGEN

Een uitdrukking, ontleend aan het voorgaande stukje over de huik. Aangezien de huik vast zat aan een hoedje met een houten knop, kon men de huik 'naar de wind zetten'.

Tegenwoordig is deze zegswijze niet meer in gebruik. Hij werd vroeger gebruikt als iemand van partij of standpunt wisselde naar aanleiding van de (veranderde) omstandigheden. Vergelijkbaar is de uitdrukking 'met alle winden meewaaien'.

Huik met knop

SUPPORT

Via de Rabo ClubSupport kreeg Stichting Dorpsbehoud Hardinxveld-Giessendam een bedrag van € 179, 83. Wij bedanken de Rabobank hiervoor en ook de mensen die op ons gestemd hebben bij deze actie!

Een bedrag dat wij goed kunnen gebruiken bij het realiseren van onze plannen.

Stichting Dorpsbehoud
Hardinxveld-Giessendam,
als je van je dorp houdt

SEIZOENSPLAATJES

Een bonte kleurenpracht, waar je ook kijkt in ons dorp

WILT U DE NIEUWSBRIEF OOK GRATIS ONTVANGEN?

STUUR UW E-MAILADRES NAAR NIEUWSBRIEF.SDB@GMAIL.COM

COLOFON

Redactie : Liesbeth Leenman
Tekst : Liesbeth Leenman en Dick de Jong
Foto's : Pleun Heikoop en Liesbeth Leenman en anderen
Fotobewerking : Liesbeth Leenman
secretariaat : Kerkweg 72, 3371 AG Hardinxveld-Giessendam

www.dorpsbehoudhg.nl

dorpsbehoudhg@kpnmail.nl